

3

การพัฒนากระบวนการบริหารพัสดุ ส่วนการจำหน่ายและลงจ่ายออกจากทะเบียน มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้วยระบบสารสนเทศ UBUFMIS HUB

ประเภทผลงาน

สายสนับสนุน

(✓) การพัฒนางาน/กระบวนการ/R2R

ประเภทการนำไปใช้ประโยชน์

(✓) นวัตกรรม

(✓) R2R

(✓) การพัฒนางาน/การลดขั้นตอน

ชื่อเจ้าของผลงาน นายพงศ์ปณต ทองแท่น ตำแหน่ง นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ หน่วยงาน กองคลัง

1. บทคัดย่อ

การพัฒนากระบวนการโดยการนำระบบสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือหลักในกระบวนการตรวจนับพัสดุ การสอบข้อเท็จจริง และการจำหน่ายพัสดุ โดยต่อยอดจากทะเบียนคุมทรัพย์สินของส่วนงาน โดยมี 1) การรวมฐานข้อมูลการบริหารและจัดทำทะเบียนทรัพย์สินของ 15 ส่วนงานหลักในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากเดิมที่ใช้โปรแกรม Excel แยกส่วนให้มาอยู่บนฐานข้อมูลศูนย์กลางเดียวกัน 2) เพื่อลดขั้นตอนในการทำงาน 3) เพื่อลดการใช้เอกสารกระดาษ 4) เพื่อเปลี่ยนกรรมวิธีการทำงานสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบเต็มรูปแบบ (100%) และ 5) เพื่อยกระดับกระบวนการบริหารพัสดุ มหาวิทยาลัยสู่ความเป็นดิจิทัลอย่างแท้จริง ผลการพัฒนาในปัจจุบันพบว่า ระบบบริหารและจัดการพัสดุของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายในสามารถทำงานบนฐานข้อมูลชุดเดียวกันได้อย่างสมบูรณ์ สามารถลดขั้นตอนการทำงาน และลดการใช้เอกสารลงได้มากถึง 9,850 แผ่นต่อปี

นอกจากนี้ ผลงานยังได้รับคะแนนความพึงพอใจจากผู้ใช้งานสูงถึง 4.8 จาก 5 คะแนน รวมทั้งได้รับการชื่นชมจากผู้สอบบัญชี สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ในคราวเข้าตรวจสอบรายงานทางการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ด้านความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล และมาตรฐานของกระบวนการบริหารพัสดุภายในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2. บทนำ

สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ถือเป็นส่วนสำคัญในการจัดทำรายงานทางการเงินประจำปีงบประมาณ (ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 30 กันยายนของปีถัดไป)

ดังนั้น การบริหารจัดการสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายใน ให้มีความถูกต้องและเป็นฐานข้อมูลเดียวกัน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านกระบวนการทำงานจากรูปแบบเดิมที่เน้นเอกสารกระดาษหรือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (Excel) แยกส่วน มาสู่การนำระบบสารสนเทศ UBUFMIS HUB เข้ามาใช้เป็นเครื่องมือหลักในการบริหารจัดการสินทรัพย์อย่างครบวงจร ทั้งในกระบวนการตรวจนับ การสอบข้อเท็จจริง การจำหน่าย ตลอดจนการตัดจำหน่ายและลงจ่ายออกจากทะเบียน

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อรวมฐานข้อมูลการบริหารและจัดทำทะเบียนทรัพย์สินของ 15 ส่วนงานหลัก ในสังกัดมหาวิทยาลัยจากเดิมที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel แยกส่วน ให้มาอยู่บนฐานข้อมูลศูนย์กลางเดียวกัน
- 3.2 เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในกระบวนการทำงานบริหารพัสดุ
- 3.3 เพื่อลดการใช้เอกสารกระดาษ (Paperless) ในกระบวนการทำงาน
- 3.4 เพื่อเปลี่ยนผ่านวิธีการทำงานจากระบบเอกสารไปสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบเต็มรูปแบบ (100%)
- 3.5 เพื่อยกระดับและขับเคลื่อนกระบวนการบริหารพัสดุของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีสู่ความเป็นดิจิทัลอย่างแท้จริง

4. วิธีการ/เครื่องมือ

4.1 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา และการสืบค้นข้อมูล (Problem Analysis & Benchmarking)

- วิเคราะห์สาเหตุ (Root Cause Analysis) : สังเคราะห์ข้อสังเกตและข้อบกพร่องจากผู้สอบบัญชีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในปีที่ผ่านมา ร่วมกับวิเคราะห์ข้อจำกัดของการใช้โปรแกรม Excel แยกส่วน
- รวบรวมข้อมูลสินทรัพย์ : รวบรวมและวิเคราะห์โครงสร้างข้อมูลสินทรัพย์ตามที่มีอยู่จริงทั่วทั้งมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รวมจำนวนทั้งสิ้น 90,434 รายการ

4.2 การบูรณาการฐานข้อมูลศูนย์กลาง (Centralized Database Architecture) นำข้อมูลสินทรัพย์จาก 15 ส่วนงานหลัก มารวมศูนย์ไว้บนระบบฐานข้อมูล Oracle โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- การสอบทานข้อมูล : กำหนดให้เจ้าหน้าที่พัสดุระดับคณะ/สำนัก/หน่วยงาน ตรวจสอบและสอบทานความถูกต้องของข้อมูลสินทรัพย์ในแต่ละรอบบัญชี เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความปลอดภัยสูง
- การยืนยันข้อมูล (Approve) : หัวหน้าส่วนงานอนุมัติและยืนยันความถูกต้องของข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ UBUFMIS HUB
- การออกรายงาน : ประมวลผลข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานฐานสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งสามารถดึงรายงานได้ทั้งในระดับภาพรวมมหาวิทยาลัยและระดับส่วนงาน
- การควบคุมกำกับดูแล : ควบคุมและติดตามสถานะสินทรัพย์ทั้งหมดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ UBUFMIS HUB

4.3 การประมวลผลและกระบวนการทำงานในระบบ (Process Workflow)

- กระบวนการตรวจนับพัสดุประจำปี : ระบบแสดงรายละเอียดรายการครุภัณฑ์ (เช่น หมายเลขครุภัณฑ์, ชื่อ, ยี่ห้อ, ราคา, ปีที่รับ, สถานที่จัดเก็บ) เพื่อให้คณะกรรมการตรวจนับพัสดุลงบันทึกสถานะคงเหลือและระบุหมายเหตุ (เช่น ขำรุด, เสื่อมสภาพ, สูญหาย หรือหมดความจำเป็น)

- กระบวนการสอบหาคือเท็จจริง : ระบบทำการจำแนกสถานะพัสดุตามความเห็นของคณะกรรมการตรวจนับ จากนั้นคณะกรรมการ “สอบหาคือเท็จจริง” จะดำเนินพิจารณาและบันทึกข้อมูลผ่านระบบ UBUFMIS HUB เพื่อให้ความเห็นว่าการจำหน่ายหรือคงไว้พัสดุนั้น
- กระบวนการจำหน่ายพัสดุ : คณะกรรมการจำหน่ายพัสดุประเมินราคาขึ้นต่ำกว่าจำหน่ายพัสดุผ่านระบบ UBUFMIS HUB
- กระบวนการลงจ่ายออกจากทะเบียน (ฟังก์ชันใหม่ล่าสุด): เมื่อได้รับคำอนุมัติจากอธิการบดี เจ้าหน้าที่สามารถลงจ่ายออกจากบัญชีหรือทะเบียนได้ โดยระบบจะทำการ “ตัดจ่ายพัสดุดูออกจากทะเบียนให้อัตโนมัติ” หลังเสร็จสิ้นกระบวนการจำหน่ายทุกรูปแบบ (ขาย, โอน, แลกเปลี่ยน, แปรสภาพ/ทำลาย หรือสูญหาย)

5. ผลการดำเนินงาน

5.1 การรวมศูนย์ฐานข้อมูลและกระบวนการมาตรฐานเดียวกัน

- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีระบบ UBUFMIS HUB เป็นฐานข้อมูลศูนย์กลางชุดเดียวกัน ทำให้กระบวนการ ขั้นตอน และวิธีการบริหารพัสดุของมหาวิทยาลัยและทุกส่วนงานภายในเป็นมาตรฐานเดียวกัน

5.2 ประสิทธิภาพการทำงานที่เพิ่มขึ้นและการมุ่งสู่ Smart UBU

- การบริหารพัสดุผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ UBUFMIS HUB ทั้งในกระบวนการตรวจนับพัสดุดังเหลือประจำปี การสอบหาคือเท็จจริง และการจำหน่ายพัสดุ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน ลดขั้นตอนการดำเนินงาน ลดการใช้กระดาษ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย Smart UBU

5.3 ผลสัมฤทธิ์ด้านการยอมรับและความถูกต้อง (Impact & Audit Accuracy)

- ขจัดปัญหาข้อมูลคลาดเคลื่อนจากการคำนวณค่าเสื่อมราคาผิดพลาดได้อย่างเด็ดขาด
- ได้รับการชื่นชมจากผู้สอบบัญชี สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ตามมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ในคราวเข้าตรวจสอบรายงานทางการเงิน ประจำปีงบประมาณ 2569 ด้านความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล และมาตรฐานของกระบวนการบริหารพัสดุ

5.4 ผลสัมฤทธิ์ด้านการประหยัดทรัพยากรและการแบ่งปัน (Cost Saving & Asset Sharing)

- ประหยัดงบประมาณ : ลดการใช้กระดาษใน 1 ปีงบประมาณ ได้สูงถึง 9,850 แผ่น (คิดเป็นเงินที่ประหยัดได้ 2,120 บาท/ปี) พร้อมทั้งลดภาระงานจากการคีย์ข้อมูลซ้ำซ้อนด้วยระบบตัดจำหน่ายและลงจ่ายอัตโนมัติ
- การใช้ทรัพยากรร่วมกัน : สามารถสืบค้นและยืมใช้งานครุภัณฑ์ระหว่างส่วนงานได้จริง เช่น การยืมจอแสดงผลและอุปกรณ์จากหน่วยงานต่าง ๆ มาใช้ในงานประชุมสามัญ ทปอ. ช่วยลดการจัดซื้อซ้ำซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5 ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้ใช้งาน

- เจ้าหน้าที่ นักวิชาการพัสดุ และคณะกรรมการชุดต่าง ๆ มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสินทรัพย์ผ่านระบบ UBUFMIS Hub ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.80 จากคะแนนเต็ม 5.00

6. สรุป

การพัฒนากระบวนการบริหารพัสดุโดยนำระบบสารสนเทศ UBUFMIS HUB มาใช้ในกระบวนการตรวจนับพัสดุ การสอบหาข้อเท็จจริง การจำหน่าย และการลงจ่ายออกจากทะเบียน ถือเป็นการยกระดับการทำงานจากการใช้โปรแกรม Excel แยกส่วนของ 15 ส่วนงานหลัก มาสู่การใช้ฐานข้อมูลศูนย์กลางเดียวกัน ทั้งมหาวิทยาลัยผลลัพธ์จากการพัฒนาช่วยลดขั้นตอนการดำเนินงาน ลดการใช้เอกสารกระดาษได้สูงถึง 9,850 แผ่นต่อปี และเปลี่ยนผ่านกระบวนการพัสดุสู่ระบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ (100%) ส่งผลให้ได้รับคะแนนความพึงพอใจจากผู้ใช้งานสูงถึง 4.80 จาก 5.00 คะแนน

นอกจากนี้ ผลงานยังได้รับคำชื่นชมจากผู้สอบบัญชี สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ในคราวเข้าตรวจสอบรายงานทางการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ด้านความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล และมาตรฐานของกระบวนการบริหารพัสดุ สะท้อนถึงสำเร็จในการพัฒนาที่เป็นระบบและยั่งยืนอย่างแท้จริง

7. ความสามารถในการนำผลงานไปใช้ประโยชน์หรือต่อยอดเพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่น

7.1 การเป็นต้นแบบการเรียนรู้ (Best Practice Model)

- ขยายผลสู่หน่วยงานภายนอก : มหาวิทยาลัยนครพนมได้เข้าศึกษาดูงานระบบ UBUFMIS HUB ตามข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 5 (ภาค 5) ที่แนะนำให้นำกรรมวิธีและแนวทางการแก้ปัญหาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไปใช้เป็นแบบอย่าง
- การรับรองกระบวนการงาน : สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดอุบลราชธานี ได้ยกย่องและรับรองกระบวนการนี้ให้เป็น “ระบบต้นแบบ” สำหรับมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่ยังใช้ระบบ Manual/Excel เพื่อนำไปปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการพัสดุได้ทันที

7.2 การขยายผลสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในองค์กร (Sharing Economy)

- ยืม-คืน พัสดุระหว่างหน่วยงาน : ต่อยอดฟังก์ชันสืบค้นพัสดุเพื่อรองรับการยืม-คืนอุปกรณ์และครุภัณฑ์ระหว่างส่วนงาน ช่วยให้มหาวิทยาลัยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่าสูงสุด และลดการจัดซื้อพัสดุซ้ำซ้อน

7.3 การเชื่อมโยงระบบการเงินและการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics)

- เชื่อมโยงระบบบัญชีการเงิน : ฐานข้อมูลสินทรัพย์ในระบบ UBUFMIS HUB สามารถเชื่อมต่อกับระบบการเงินและบัญชีหลัก (UBUFMIS) เพื่อการจัดทำรายงานด้านบัญชีได้แบบอัตโนมัติ Real-time
- สนับสนุนการตัดสินใจระดับนโยบาย : สามารถนำข้อมูลพัสดุและสินทรัพย์ภาพรวมไปวิเคราะห์เพื่อวางแผนการจัดสรรงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างในระดับนโยบายได้อย่างแม่นยำและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ความเห็นจากหน่วยงาน

(✓) เห็นชอบให้ส่งผลงานเข้าร่วมโครงการ

() ไม่เห็นชอบ

(นายรัชชนนท์ แกะมา)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองคลัง

(นายณกต พัฒนะศิษุบล)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายคลังและทรัพย์สิน